

Національний
банк України

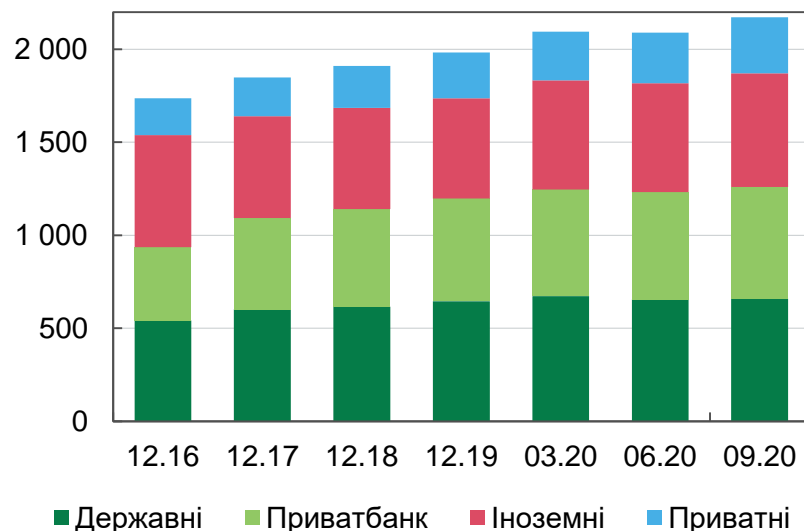
Поточні тенденції, вплив пандемії COVID-19 на банківський сектор

22 жовтня 2020 року

Банки стабільно працюють, у держбанків значна частка ринку

Загальні активи банків, млрд грн

Кількість банків

	2016	2017	2018	2019	09.20
Платоспроможні	96	82	77	75	74
- зміна	-21	-14	-4	-2	-1
Державні	6	5	5	5	5
- зміна	-1	-1	0	0	0
Іноземні	25	23	21	20	20
- зміна	0	-2	-2	-1	0
Приватні	65	54	51	50	49
- зміна	-20	-11	-2	-1	-1

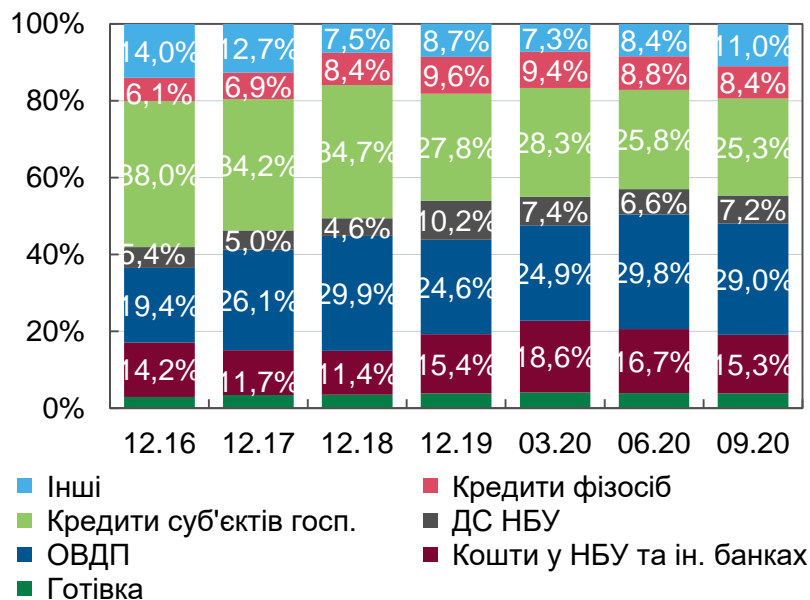
Джерело: НБУ, вересень 2020 – попередні дані.

Платоспроможні банки поділено на групи згідно з класифікацією у відповідному звітному періоді.

- На кінець вересня 2020 платоспроможними були 74 банки, за останні 1.5 роки лише один банк був ліквідований.
- Домінування держбанків продовжується: вони складають 53.5% чистих активів і 60.6% депозитів населення сектору.

Темпи зростання споживчих кредитів суттєво знизилися

Структура чистих активів сектору за складовими

Джерело: НБУ, вересень 2020 – попередні дані.

Чисті гривневі кредити фізособам, млрд грн

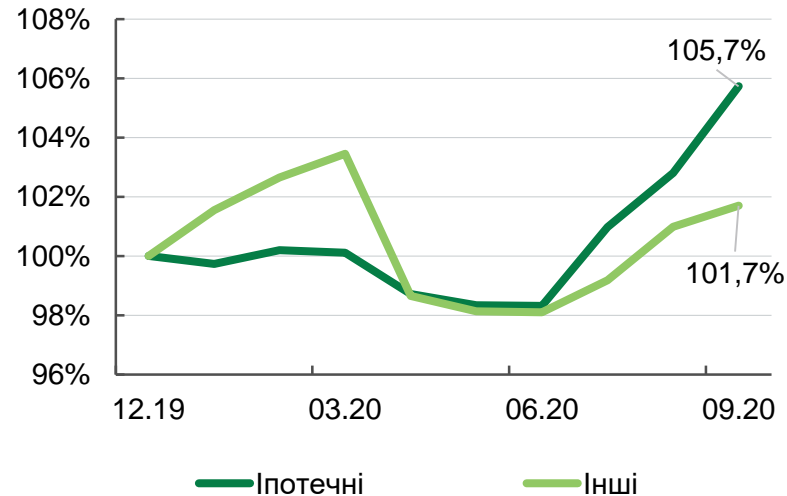

У банках, платоспроможних на 01.10.20, дані за вересень 2020 – попередні.

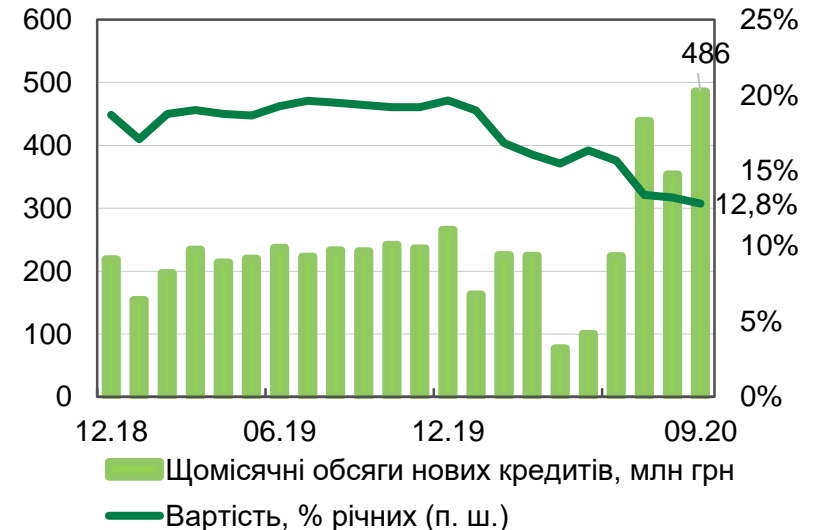
- Пандемія скоротила попит фізосіб на кредити, а банки переоцінили якість портфелів і сформували додаткові резерви. Як наслідок: темпи зростання чистих гривневих кредитів скоротилися до 8.8% р/р у вересні з понад 30% у 2017-19.
- Частка чистих кредитів корпораціям скоротилася з 55% чистих активів у 2014 до 25.3% у вересні 2020. Частка державних цінних паперів (ОВДП та деп. сертифікатів НБУ) зросла з 9.4% до 36.2% відповідно.

3 липня вперше з 2017 іпотечні кредити росли швидше споживчих

Чисті гривневі кредити фізичним особам,
31.12.2019 = 100%

Нові іпотечні гривневі кредити

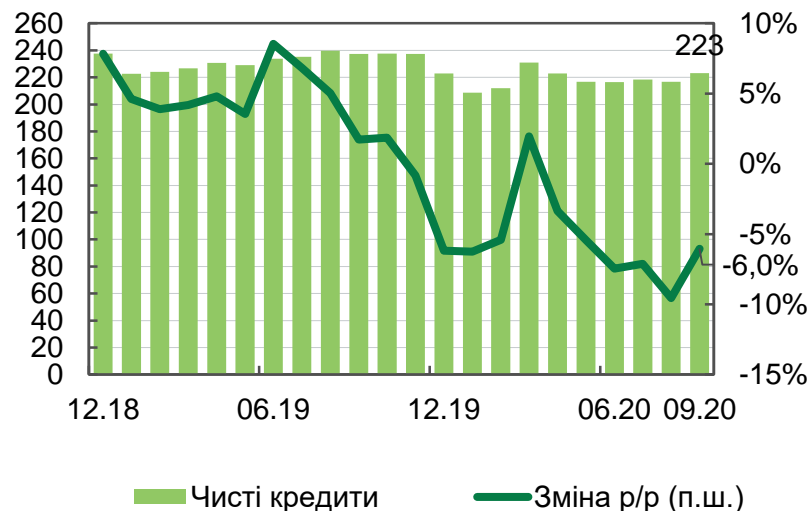
Джерело: НБУ, у банках, платоспроможних на 01.10.20. Попередні дані, іпотечні кредити визначено за планом рахунків банків.

Нові видачі без пролонгованих, реструктуризованих тощо.

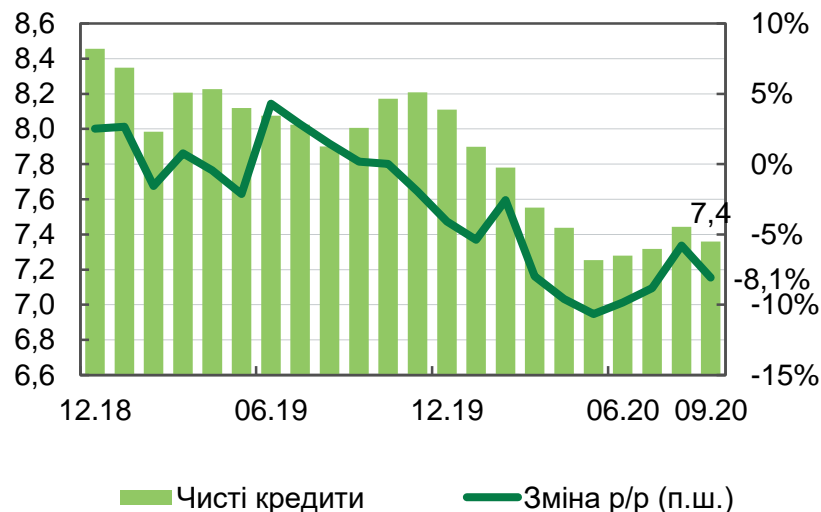
- Зміна чистих гривневих кредитів фізособам на кінець вересня 2020 (попередні дані) :
  - усіх кредитів: +8.8% р/р;
  - Іпотечних: +8.4% р/р;

Попит на кредити з боку корпорацій низький

Динаміка чистих гривневих кредитів суб'єктам господарювання, млрд грн

Динаміка чистих валютних кредитів суб'єктам господарювання, млрд дол. США (в еквіваленті)

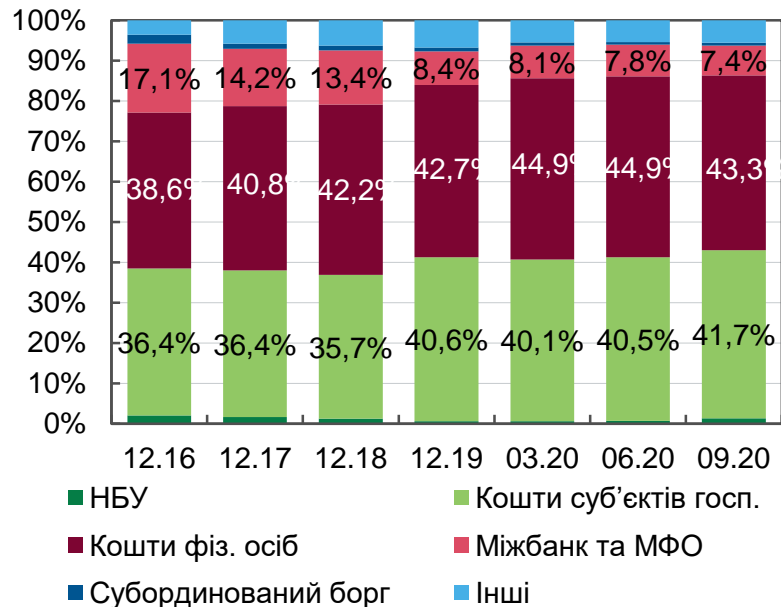

Джерело: НБУ, у банках, платоспроможних на 01.10.20, дані за вересень 2020 – попередні.

- Зміна чистих кредитів суб'єктам господарювання на кінець вересня 2020 року:
  - гривневих -6.0% р/р;
  - валютних у дол. екв. -8.1% р/р.

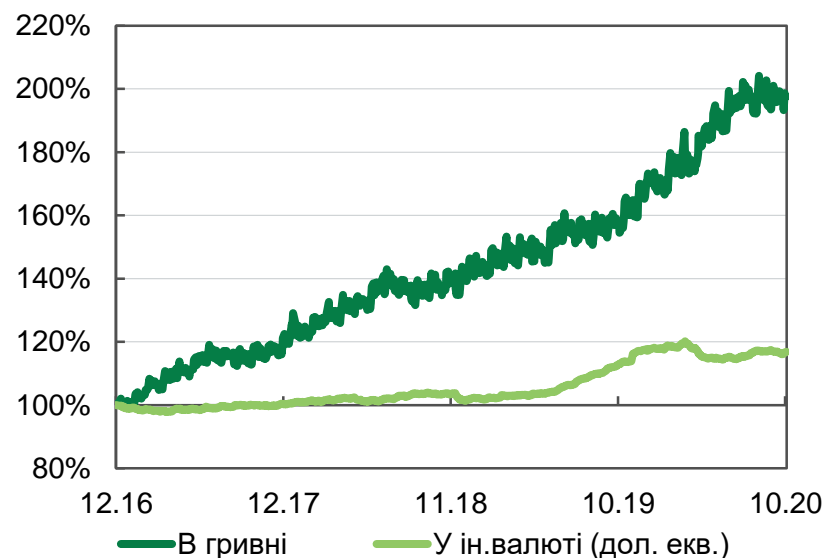
Банки покладаються на внутрішнє фондування

Структура зобов'язань

Джерело: НБУ, дані за вересень 2020 – попередні.

Кошти фізичних осіб, грудень 2016 = 100%

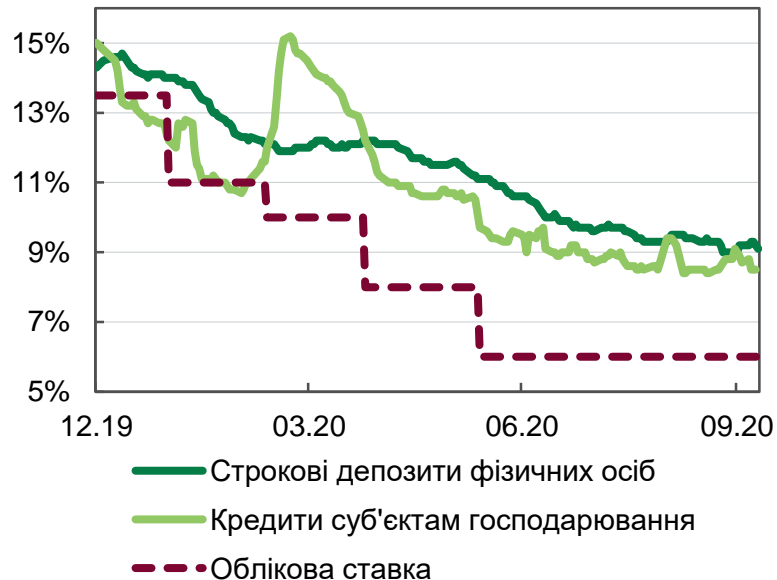

У банках, платоспроможних на 01.10.20, щоденні дані.

- Частка коштів фізичних осіб та корпорацій у зобов'язаннях банків становила 85.0% на кінець вересня 2020 (60.7% на кінець 2014).
- Як і в інших країнах, депозити домогосподарств зростали під час кризи. Темп росту гривневих депозитів фізичних осіб на 01.10.2020 склав 27.1% (р/р), а депозитів в іноземній валюті: +5.3% р/р, у дол. еkv.

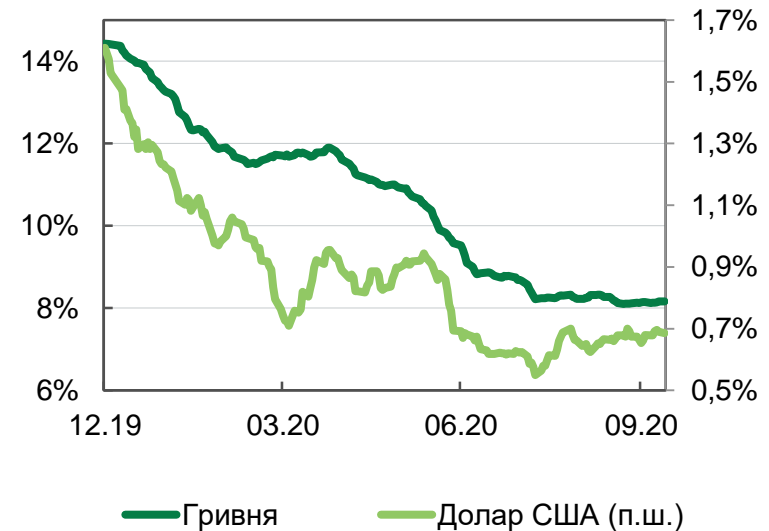
Є резерв для зниження ринкових ставок

Вартість нових строкових депозитів фізосіб, кредитів суб'єктам господарювання у гривні та облікова ставка НБУ, % річних

Без кредитів овердрафт.
Джерело: НБУ.

Український індекс ставок за 3-місячними депозитами фізичних осіб, % річних*

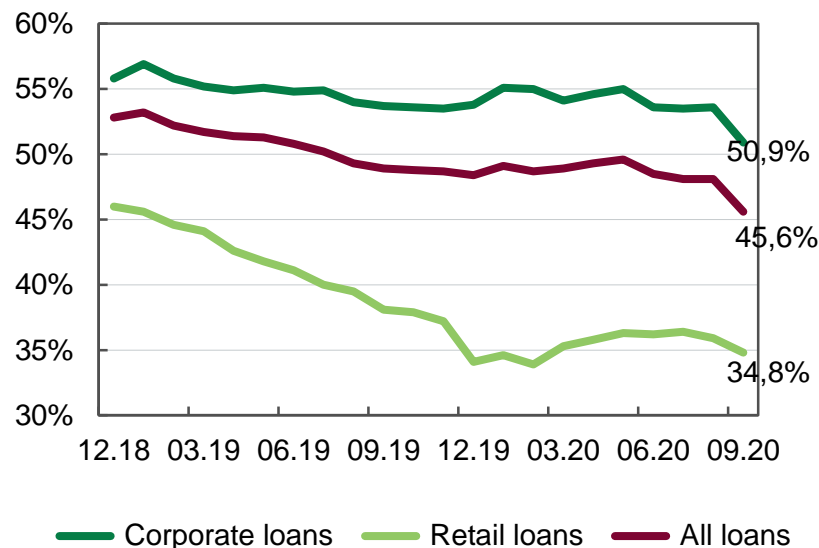
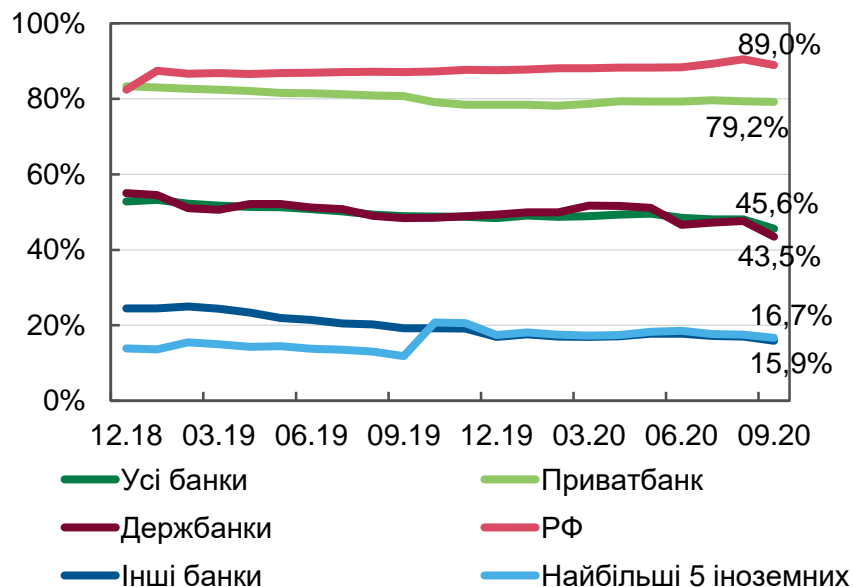

* За даними агентства "Thomson Reuters", 5-денна ковзна середня.

- Від початку року НБУ чотири рази знижував ключову ставку до історично низького рівня у 6% річних.

Списання кредитів держбанками покращило якість їх портфелів

Частка непрацюючих кредитів у портфелях банків

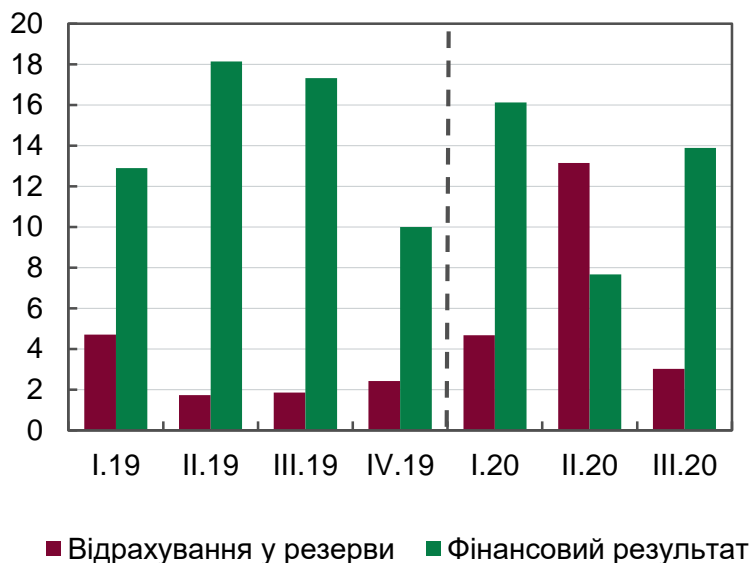
Усі банки, включно із неплатоспроможними; без позабалансових зобов'язань.
Джерело: НБУ, вересень 2020 – попередні дані.

- Частка NPL знизилася до 45.6% у вересні 2020 року:
  - Коронакриза тимчасово погіршила якість споживчих кредитів у II кварталі.
  - Зниження частки NPL у корпоративному секторі завдячує значним списанням зарезервованого непрацюючого портфеля держбанками.
- Коефіцієнт покриття NPL (усі резерви під збитки за кредитами / NPL) становив 98% у вересні 2020 року.

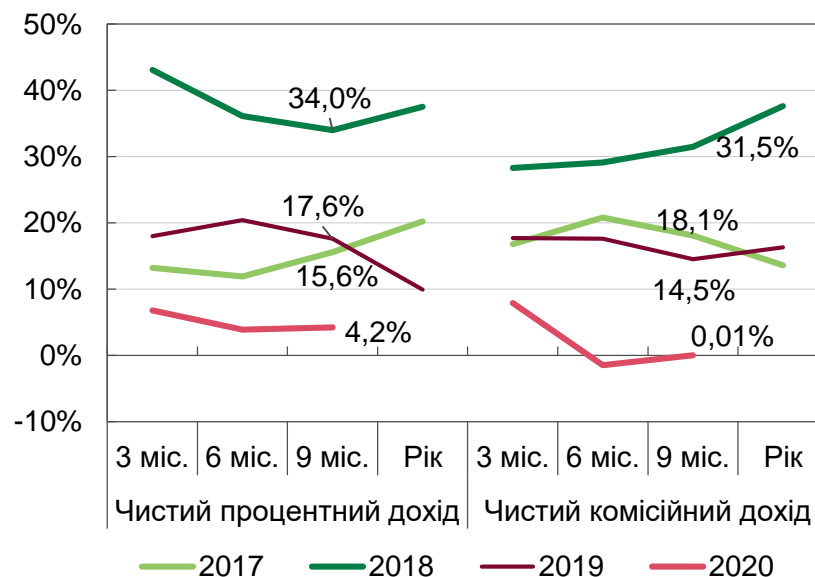

Прибутковість сектору нижча, ніж торік

Відрахування до резервів та фінансовий результат банків* за квартал

Приріст чистого процентного та комісійного доходів*, р/р, %

*Платоспроможних на відповідну звітну дату, за III квартал 2020 – оперативні дані

Джерело: НБУ

- За 9 місяців 2020 року:
  - Прибуток сектору – 37.7 млрд грн (-22.7% р/р), відрахування у резерви – 20.8 млрд грн (+2.5 раза р/р).
  - Чистий операційний прибуток до відрахувань у резерви +1.9% р/р, CIR – 50.1% порівняно з 47.4% за 9 місяців 2019 року.
  - Чистий процентний дохід +4.2% р/р, чистий комісійний дохід +0.01% р/р.

Орієнтовані на банки заходи центральних банків та фінансових регуляторів у відповідь на COVID-19 у II кварталі 2020 року

Показники	ЄЦБ/ ЕВА	Велика Британія	Швеція	Польща	Чехія	Угорщина	Румунія	Росія	Сербія	Україна
Зниження ключової ставки (в. п.)	-	0.65	- / 0.55*	1.0	1.5	-	0.5	0.5	0.75	5.0
Довге рефінансування	+	+				+		+		+
Викуп активів на ринку	+	+	+	+			+			
Частіше проведення операцій репо				+	+	+				+
Кредити/свопи в інвалюті для банків			+			+		+	+	
Розширення прийнятної застави	+		+	+	+	+		+		+
Валютні свопи з центробанками або МФО	+	+	+					+		+
Підтримка кредитних канікул**	+		+	+	+	+	+	+	+	+
Деактивація/зниження буферів капіталу		+	+	+	+	+	+	+		+
Дозвіл працювати з LCR нижче нормативу			+					+		
Обмеження на виплату дивідендів	+	+	+	+	+	+	+	+		+
Відтермінування звітування	+	+					+	+		+
Відтермінування інспекцій	+		+***	+		+				+
Відтермінування/скасування стрес-тестів	+	+								+
Сприяння реструктуризації кредитів	+	+		+	+		+	+		+
Пом'якшення інших пруденційних вимог		+	+	+	+	+		+		+

* Зниження неключової ставки; ** компенсація відсотків та/чи комісій урядом та/або рекомендація кредитних канікул та регуляторні пом'якшення для змінених/реструктуризованих кредитів з боку регуляторів; *** дія заходу завершилася.

Джерело: Звіт про фінансову стабільність, НБУ, Червень 2020.

Впровадження нових регуляторних вимог

План впровадження нових регуляторних вимог

* Необхідне прийняття змін до ЗУ "Про банки та банківську діяльність"